

כפר רופין
תש"ו

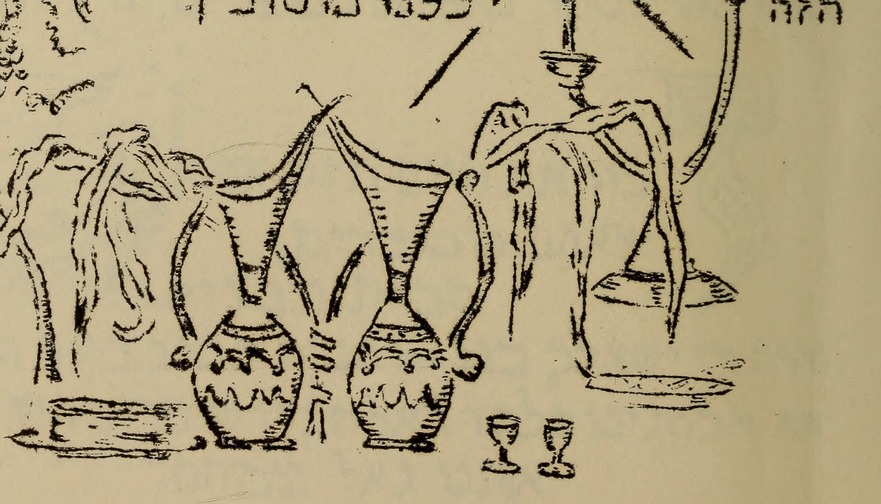

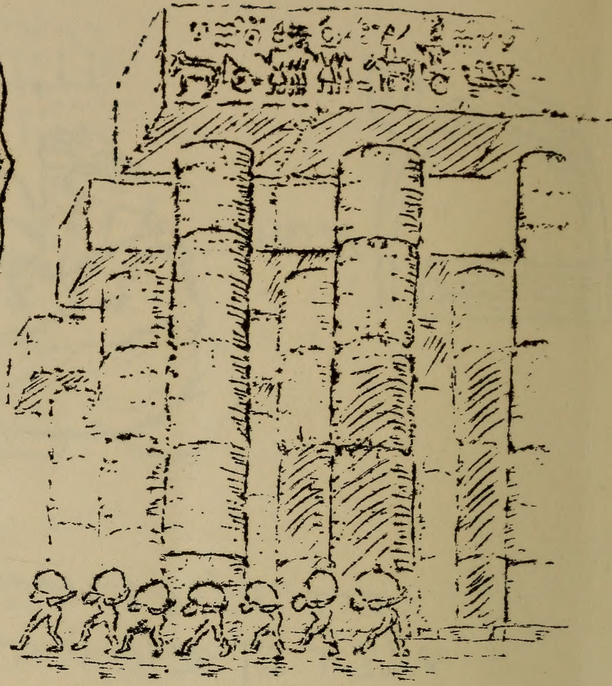
...דור ודור חייב אדם לראות
את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא
בארעא דמצרים כל דכפין ייתי וייכול,
כל דצריך ייתי ויפסח השתא הכא לשנה
הבאה בארעא דישראל. השתא עבדין;
לשנה הבאה בני חורין.

מה נשתנה הלילה הזה מכל
הלילות, שבכל הלילות אנו אוכלין
חמץ ומצה, הלילה הזה כולו
מצה; שבכל הלילות אנו אוכלין
שאר ירקות, הלילה הזה מרור;
שבכל הלילות אנו אוכלין יושבין
ובין מסובין, הלילה הזה
כלנו מסובין.

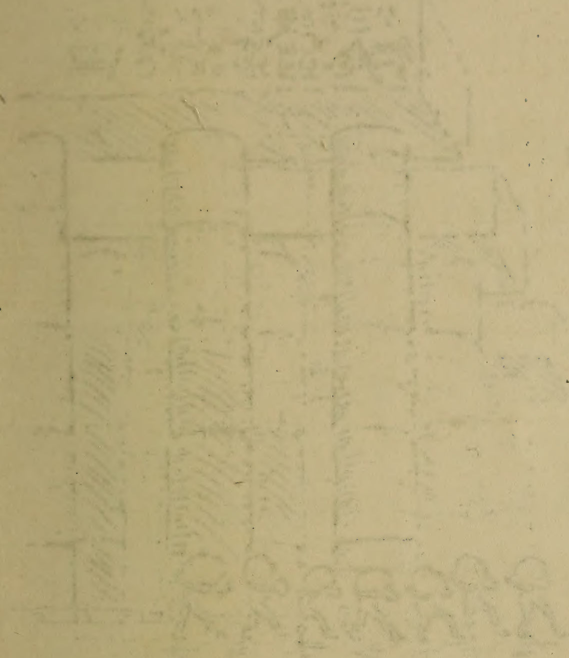

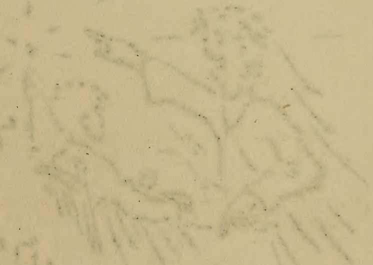

עבדים ....
היינו לפרעה במצ-
רים ויוציאנו יי אלו-
הינו ביד חזקה ובזרוע
נטויה; ואלו לא הוציא
הקדוש ברוך הוא את
אבותינו ממצרים,
הרי אנו ובנינו ובני
בנינו משועבדים היינו לפרעה במצרים. ואפילו כלנו
חכמים, כלנו נבונים, כלנו זקנים, כלנו יודעים את
התורה, מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים, וכל
המרבה לספר ביציאת מצרים, הרי זה משובח.

זכור את היום הזה אשר
יצאתם ממצרים,
מבית עבדים.
"והיה כי ישאלך בנך - והגדת לבנך ביום ההוא: "לא
את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף
אותנו גאל עמהם."

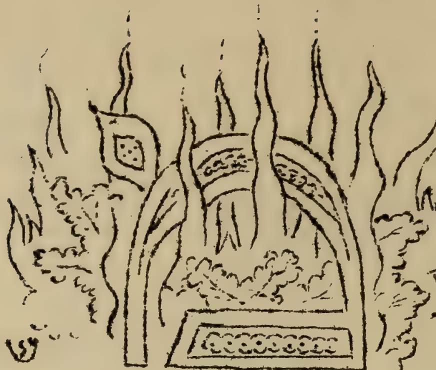
מעשה..

...ברבי אליעזר ורבי יהושע ורבי
אלעזר בן-עזריה ורבי עקיבא ורבי
טרפון שהיו מסובין בבני-ברק והיו
מספרים ביציאת מצרים כל אותו
הלילה.

עד שבאו תלמידיהם
ואמרו להם רבותינו
הגיע זמן קריאת שמע
של שחרית.

וימת יוסף וכל-אחיו וכל הדור
ההוא. ובני ישראל פרו וישרצו
וירבו ויעצמו במאד מאד
ותמלא הארץ אותם. ויקם מלך-חדש
על-מצרים אשר לא-ידע את-יוסף.
ויאמר אל-עמו הנה עם בני ישראל
רב ועצום ממנו. הבה נתחכמה לו פן
ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף
גם-הוא על-שנאינו ונלחם-בנו ועלה
מן הארץ. וישימו עליו שרי מסים למען
ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות ל-
פרעה את פתם ואת-רעמסס. וכאשר
יענו אתו כן ירבה וכן יפרוץ ויקצו מ-
פני בני ישראל. ויעבידו מצרים
את בני ישראל פרך. וימררו את-חייהם
בעבדה קשה בחומר ובלבנים ובכל
עבודה בשדה את כל-עבדתם אשר
עבדו בהם בפרך.

שה
היה רועה את צאן יתרו
חותנו כהן מדין. וינהג
את הצאן אחר המד-
בר ויבוא אל הר
האלוהים חורבה. וירא מלאך
ד' אליו בלבת האש מתוך הסנה,
וירא והנה הסנה בוער באש

והסנה איננו אֻכל, ויאמר משה, אסורה נא ואראה את
המראה הגדול הזה, מדוע לא יבער הסנה. ויאמר ד':
משה משה! ויאמר: הנני ויאמר ד': אל תקרב הלום, של
נעליך מעל רגליך, כי המקום שאתה עומד עליו, אדמת
קודש הוא. ויאמר: אני אלוהי אביך, אלוהי אברהם, יצחק ואלו-
הי יעקב. ויאמר ד': ראה ראיתי את עני עמי אשר ב-
מצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נוגשיו, כי ידע-
תי את מכאוביו. וארד להצילו מיד מצרים ולהעלו-
תו מן הארץ ההיא אל ארץ טובה ורחבה, אל ארץ
זבת חלב ודבש.

לך... שוב מצרימה ועשית לי
עם. הידעת איך יעשה עם. את העבדים, ואת האומ-
ללים תקרא אליך, את כל אשר יאנחו מרוב
ואשר ענו תחת יד הנוגשים והפקידים ואין
להם בלתי אם לב ובלב הזה מעט רגש, ודבר-
ת אליהם והוצאת אותם מבית עבדים וגאל-
ת אותם ונתת להם חוקים ומשפטים ועשית
אותם עם. לך, בוא מצרימה ועשית לי עם ובאת
אל העניים והאומללים אל כל הנאנחים והנדכאים
ואמרת אליהם כי עבדים הם והם לא יבינו; —
ואמרת כי אומללים הם – והם לא ידעו; וכי גדול
עניים וגדולים מכאוביהם ונורא לחצם – והם
לא יאמינו. ופקחת את עיניהם בחוזק יד על
כל לחצם ועל עניים וגאלת אותם. ועם רב ימשך
אחריך בקרב אחיך, אשר לא ידעת ואשר לא ידעוך

צוה מקרב כלהעם מסביב אשר רע ומר להם,
והיית לאב המון-אדם רב ולראש שבטיו ועשית
מהתולעים עם, ומן האדם עם, ועפרות חול ארץ.

יבאו

בני ישראל בתוך הים ביבשה והמים להם חומה
מימינם ומשמאלם. וירדפו מצרים ויבאו אחרי:
הם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל-תוך הים
וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים נסים
לקראתו: וישבו המים ויכסו את הרכב ואת
הפרשים לכל חיל-פרעה הבאים אחריהם
בים לא נשאר בהם עד-אחד: ובני ישראל
הלכו ביבשה בתוך הים.

ויושע יהוה ביום ההוא את ישראל
מיד מצרים וירא ישראל את מצ-
רים מת על שפת הים. וירא ישראל
את היד הגדולה אשר עשה יהוה
במצרים וייראו העם את יהוה ויאמינו ביהוה
ובמשה עבדו. - אז ישיר משה ובני ישראל את
השירה הזאת לד׳ ויאמרו לאמור:

אשירה לד׳ כי גאה גאה   סוס ורכבו רמה בים.
עזי וזמרת יה ויהי לי   לישועה, זה אלי ואנוהו
אלהי אבי וארוממנהו.   ד׳ איש מלחמה, ד׳ שמו.
מרכבות פרעה וחילו ירה בים   ומבחר שלישיו טובעו בים סוף
תהומות יכסיומו,   ירדו במצולות כמו אבן
ימינך ד׳ תרעץ אויב,   ימינך ד׳ נאדרי בכח.
וברב גאונך תהרוס קמיך   תשלח חרונך יאכלמו כקש.
תפול עליהם אימתה ופחד,   בגדול זרועך ידמו כאבן.
עד יעבור עמך ד׳   עד יעבור עם זו קנית.

ישראל ממצרים
בית יעקב מעם לועז,
היתה יהודה לקדשו,
ישראל ממשלותיו.

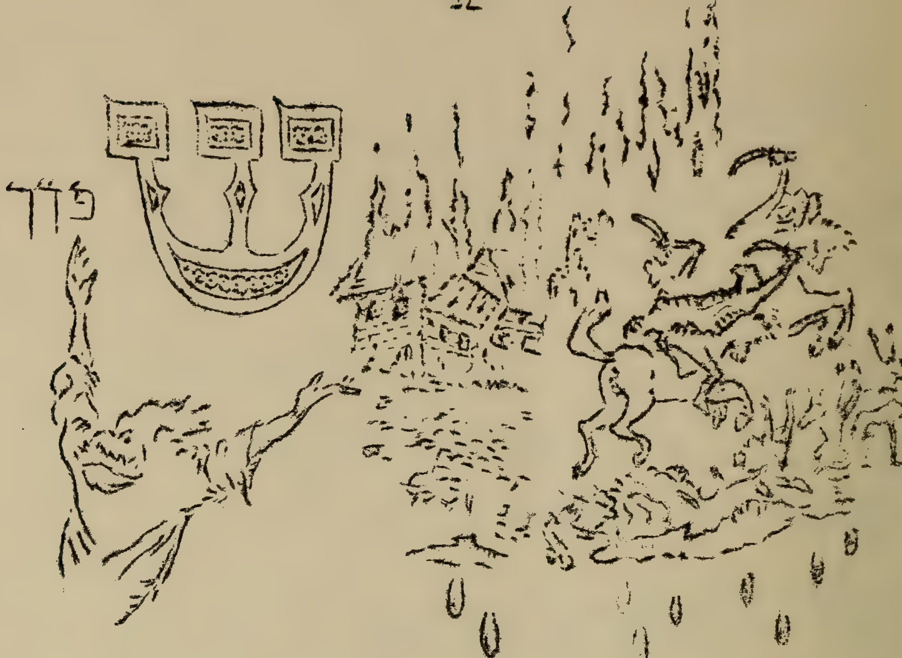
הים ראה וינס,
הירדן יסוב לאחור,
ההרים רקדו כאילים.
גבעות כבני צאן.

מה לך הים, כי תנוס
הירדן, תסוב לאחור
ההרים תרקדו כאלים
גבעות כבני צאן.
מלפני אדון, חולי ארץ
מלפני אלוה יעקב.

והיא שעמדה...

לאבותינו ולנו שלא
אחד בלבד עמד
עלינו לכלותנו, אלא
שבכל דור ודור עומ-
דים עלינו לכלותנו,
והקדוש ברוך הוא
מצילנו מידם...

חמתך על הגויים שלא ידעוך ועל ממלכות אשר
בשמך לא קראו כי אכל את יעקב ואת נוהו
השמו שפוך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם
תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ה'...

איכה נשא כל זאת עם פטישי
סלעים והרמשים שדות - ולא תרפה היד רגל
לא תמעד ולב לא ישבות איכה נשא כל זאת

למי יש לב לשאת יומם וליל, יומם
וליל את האימה של הזיות גרדום תמיד בפלא
תבל למי יש לב, למי יש לב לזאת.

למי כנור להוריד צלילי אבדן
ושכל ממיתרי תליה של מאבדי עצמם
קהל גדול למי כנור למי כנור לזאת.

למי דמעות לבכות בכי עלבון ויתם
על בלהות תינוק הוצא ביערות ערם למי
דמעות למי דמעות לזאת.

איכה שכלנו נתיתמנו בך תינוק
את אבא אם את בנה ואח את אח איכה
שכלנו כך.

איכה היתה עתנו עמורה זועות
ליל ליל והרדודה יום יום איכה היתה
איכה היתה לנו תבל לסדום.

מי יתן ראשי מים ועיני מקור דמעה
ואבכה יומם ולילה חללי בת עמי -
על ההרים אשא נהי, על נאות מדבר קינה
והפכתי אבלם לששון ושמחתים מיגונם.

עבדים היינו בכל הדורות בכל ארץ וארץ. בין העמים נמקנו במחשכי הגלות. יובלות על יובלות שעבדנו בכל קצות הארץ, לא ידענו מרגוע וחיינו תלויים לנו מנגד. פרחחי העמים קמו עלינו להשמידנו וישלך צרו ורמסו עולמנו.

ונראה את הארץ אשר תחת רגלינו והנה היא ברזל ואת השמים אשר מעל ראשנו והנה הם נחושת, ונהי לצל זוועה לכל העמים אשר על הארץ.

ונזעק לה' אלהינו מתוך מחילות השעבוד ומעל מוקדי האוטו-דה-פה ולא נענינו. ונשא בחביון לבנו את זעם הרון ענותנו ואת תוחלת תקוותנו מדור לדור.

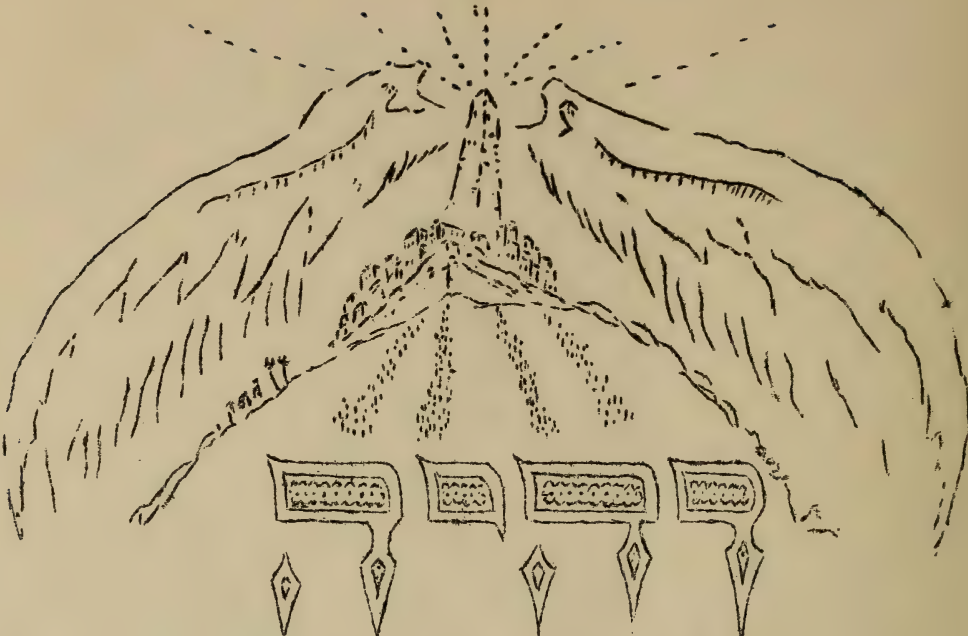
ועתה הנה קמנו לפרוק מעלינו את עול הגלות ולעשות לנו ארץ חדשה ושמים חדשים, ביד חזקה ובזרוע נטויה, למצוא מנוח לכף רגלנו ולחדש את בריתנו עם האדמה הזאת ועם הצמח הצומח, ועוד רבה הדרך לפנינו.

משיח

למה נפחת בי הנשמה הזאת
למה נטעת בי הלב הזה
לחוש כל צרה וכל מכאוב וכל און
לשאת ולסבול עם כל נדכא
ועם כל אמלל וקשה-יום —
וידי אסרת לבלי אושיע ?
עד מתי ?

עד יקום דור חדש
דור אשר יבין גאולה
דור אשר יחפוץ להיות נגאל
ואשר יכין נפשו להיות נגאל
אז תקום גם אתה לגורלך ונגאלת –
אז תקום גם אתה לגורלך ונגאלת!

ד. פרישמן

באחרית הימים נכון יהיה הר בית יהוה
בראש· ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל
הגוים, והלכו עמים רבים ואמרו, לכו ונע-
לה אל הר יהוה אל בית אלהי יעקב ויורנו
מדרכיו ונלכה בארחתיו, כי מציון תצא תורה
ודבר יהוה מירושלים· ושפט בין הגוים
והוכיח לעמים רבים וכתתו חרבותם לאתים
וחניתותיהם למזמרות, לא ישא גוי אל גוי
חרב ולא ילמדו עוד מלחמה.

הר גבה עלי לך מבשרת ציון,
הרימי בכח קולך מבשרת ירוש-
לים. הרימי אל תיראי אמרי לערי
יהודה: הנה אלהיכם!

ודי לי ואני לו
הרועה בשושנים
נצאה השדה
נשכימה לכרמים
דודי לי ואני לו
הרועה בשושנים
ענה דודי ואמר לי
קומי לך רעיתי
דומה דודי לצבי
או לעופר האילים
ענה דודי ואמר לי
קומי לך רעיתי

יי קומי לך רעיתי
הוי קומי לך יפתי
הוי קומי לך ולכי
לך, כי הנה הסתו
עבר, הגשם חלף הלך
לו, הנצנים נראו ב-
ארץ עת הזמיר
הגיע וקול התור
נשמע בארצנו.
התאנה חנטה פגי-
ה והגפנים סמדר
נתנו ריח הוי קומי
לך

היתה רוח אחרת, גבהו שמי שמים
ויגלו מרחקים בהירים, רחבי ידים -
על ההר עומדות רגלי האביב!
על המגרש עם שמש אדים המים משתמהים,
מן העצים הרטובים פטורי ציצים מתפתחים

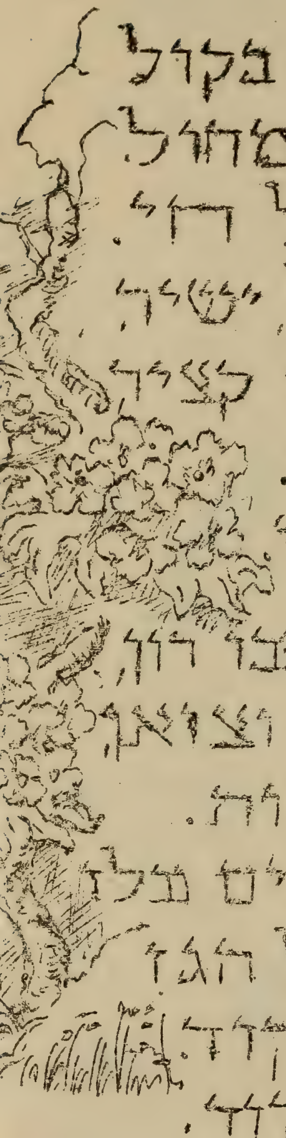
עוד לא פרצו הנגוהות, אין עוד צלצלי הרוצה
מאליה התפשטו שירה זכה וצנועה,
אורות רכים כמו בוקעים ועולים -
לבו כמעט! והתפרץ עוז החיים החתושים.
יציץ פתאום ויתגלה כל עוז העלומים,
כל הכחות הפורים הגדולים.

עוד מעט והשתפכו בפרחים לבנים
גם בעורי החדשים חלומותי הישנים
כי גם נשבה רוח האביב.
מלבבי המלא כל הגיגי אשיחה,
ובדמעות מזהירות שחור יאושי אדיחה -
היתה רוח אחרת מסביב!

לקראת אביב נרון בקול
נכה בתוף, נרבה מחול.
תשיש נשמת כל חי.
אשר זרע - יגיל, ישיר,
כי בא, חרב מועד קציר
גמל יבול שדי.
גמל יבול שדי.

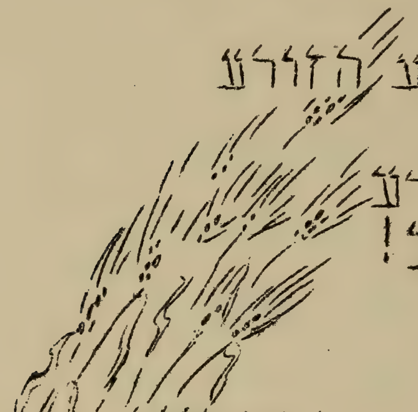

לקראת אביב היטיבו רון,
אדם ועיר, כרים וצאן,
כי בר מלאו שדות.
לקול חליל רועים מלב
ישמח הצמד על הגז
ישאו רגליו, ירקדו.
ישאו רגליו, ירקדו.

ניבים דוברים אלי:
זרעיני במעגלית לבב.
ויום יום יגיע
חיינו לשבלי זהב

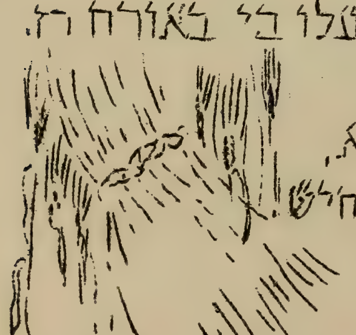
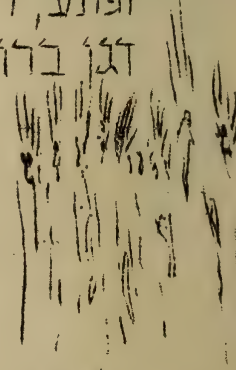
ויילד רך. יבוא אליך
פרחי דגן לבור
והלך דל במלילותיך
רעבונו ישבור.

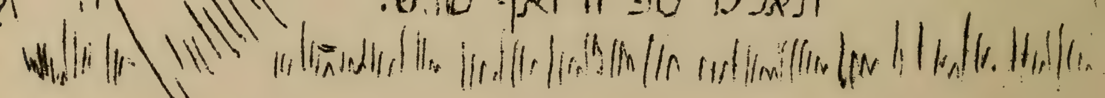
חרוש, חורש וזרע הזורע
במעגלית הלב,
ובואו, בואו, זר ורע
לחג קציר קרב!

הן לא חרשתי
גם לא זרעתי
לא התפללתי על המטר;
ופתע, ראה-נא, שדותי הצמיחו
דגן ברוך שמש במקום חדר.

האם הוא ספיח,
תנובות מקדם,
חטי הדורה הם קצרים מאד
אשר פקדוני בימי העוני
בקענו, עלו בי באורח רז.

שגשגה, שגיבה, שדמות הפלא,
שגשגה, שגינה ונמוללה חיש!
אזוכרת דברי הנוחם:
תאכלו ספיח ואף סחיש!

אור מתוך ההר ירוק
פרחי חמדה בלי גבול
וחוק, שפעת ציצים מזהרת
מיום ליום יוסיף הכר
ירבה צבעי תפארת
מי לא ישמח בירח, זיו
מי לא ימלא רנן פיו
ושפתותיו גיל נער
אשרי עולם שפכה לו
הדר חדוה וזהב

ה יפית, האביב בשדה,
באחו הציצים יפרחו צה-
לת חיים סביבה יפית
האביב, מה נעמת האביב

ה יפית העולם ים דגן
פתוח ין גלים ברוח
ומאירים פני האגם, מה
יפית העולם, מה נעמת
העלם!
ה יפית, בקר אור כל ענף
כל עשב ישת מטל הכסף
ישתו טל, יפיצו מר, מה
יפית, בקר אור, מה נעמת
בקר אור.

